

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:

Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:

Dr. Rajk Aladár
ország. képvis.

Főmunkatársak:

Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:

Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

A nemzeti állam.

A porral ázó alföld, a szárazság okozta gazdasági nyomoruság közepében sinylődő nagy magyar alföld emelte föl a szavát tegnap az országgyűlés képviselőházában, tiltakozva az ellen, hogy az amugy is szegény sorsban küzködő nemzetet Ausztria részére, a civillista révén az eddiginél is jobban szivattyuzzák.

Endrey, Polcner, Eötvös, Bánffy: bár különböző irányokban, de eltagadhatlan módon képviselői a magyar fajiságnak, a magyar nemzeti állam ideáljának, a magyar nemzeti állam kiépítésének. Egyik egy úton, másik más úton törekszik följebb — a hadak utjai változatosak — de egybeforr és összeforr bennük az a tudat, hogy ennek a magyar államnak egységes kiépítése most ezer év után sincsen befejezve olyképp, ahogy azt a nemzeti szellem kíváná. Külömböző utakon járnak, de egyazon vadat kergetik. Egyik hiénát lát benne, a másik szipolyozó vámpirt, ennél fogva a fegyverek külömbözők, de a cél két-

ségtelenül egyazonos: határozott politikai küzdelem a magyar nemzeti önnállóság mellett.

Valóban csodálatos, hogy hét számra kell bizonyítani az ellenzéki szónokoknak azt, ami nyilvánvaló és tudott dolog, hogy magyar udvartartás nincsen. Tudott dolog, hogy az udvartartásnak évente tizenegymilliót áldoz a nemzet, ennek fejében csak olykor leereszkedő látogatásokat kap. Az óriási összeg pedig, amelyre oly nagy szükség volna itthon, amelyből annyi inséget, nyomort és szomorúságot lehetne csilapítani, kimegy az osztrák közé, amelyet nem hiába és nem ok nélkül nevez zsebráknak a magyar közvélemény.

A magyar alföld képviselői egyértelműleg tagadták meg ennek a sarcnak a fizetését. Tudvalevő pedig, hogy Magyarországon királyellenes áramlat sehol sem mutatkozik, nem látható és nem tapasztalható, mivelhogy nincsen. A nemzet, amely annyi időtlen idők óta áll fönn maga által kívánt uralkodókkal, mint Európának egyetlen nemzete sem, bizonyára elvárhatja minden komoly

gondolkozótól, hogy dinasztikus hűsége tiszteletben és figyelemben részesüljön. Ezer esztendő alatt, az egyetlen Zách Felicián vala, aki nyers karddal menne a király elébe, azonban az se politikából történt, hanem csak azért történt, mert a király környékében akkor is voltak olyan emberek, a kik nem oda valók.

Politikai közéletünkben mindenesetre sajtáságos és föltűnő dolog, mikor egy volt miniszterelnök, a király bizalmasa, titkos tanácsosa áll ellen annak, hogy népünk munkája zsirjával továbbra is Ausztria főzzön. Szinte a heroikum komikusságáig megy föl a dolog, midőn az az ember, aki esztendőkön át volt a magyar király udvarmestere, tudatja a néppel, hogy magyar udvartartás nincsen. Komikum azért, mert hiszen ezt az igazságot amugy is tudtuk és heroikus azért, mert az is meg merte mondani, aki eddig is tudta, de nem merte mondani.

Nem utolsó látvány ez, kétségtelen. Mert úgy kell vennünk a dolgot, hogy Bécsben a magyar ellenzéki képviselők

TÁRCA.

Egy tehetséges asszony.

Írta: Pekár Gyula.

(Vége.)

— Az avatizmus! — kiáltá egy lelkes analitikus olyan diadallal, mintha már nyomon lett volna, — a leszámazási jog fog nekünk megmagyarázni mindent . . . Halljuk!

Madame Valéry elnevette magát.

— Hát ezt is tudni akarják, mondá lassú, vontatott hangján, — hát minden modern emberben, bennem is sokféle vér keveredett össze: francia, angol, sőt tán orosz is . . . Érdeklék a családi és vagyoni viszonyaim? Hát korán árvaságra jutottam egy délfranciaországi kastélyban. Pénzem mindig volt elég, független voltam, s azt tehettem, ami nekem tetszett, — legzsengébb korom óta . . . Nos, de hisz mindez oly mellékes!

— Mi hát akkor a lényeges? Hol a titok?

— Nem tudom! — mormogá Madame Valéry csodálkozva — pedig magam is szeretném tudni . . . Keressék!

— Kora gyermekkorra óta ihletet érzett a művészetekhez?

— Nem mondhatnám . . . Ugy éltem a természet ölen mintegy álomban, és sose ál-

modtam volna, hogy valaha művész leszek belőlem . . .

— Különös! Hát az ihlet ugy egyszerre, magától jött?

— Igen, felelt a szőke asszony, s halaványan elpirult, — ugy egyszerre magától . . . Egyszerre csak festeni kezdtem.

— Hát nem egyszerre foglalkozott mind a négy művészettel? — kérdém egy résen át széket tolva melléje.

Oh nem, a viláért sem! — felelt Madame Valéry meglepetten nézve rám. A festészetem kezdtem. Festettem. örömet leltem benne, de teljességgel semmi érdemet sem tulajdonítottam magamnak, mikor a Szalonban érdemet nyertem. Magától jött az a hajlam, s aztán el is mult . . .

— Igen, épp a legszebb pillanatban hagyta abba. De miért?

— Nem tudom . . . Mialatt festettem, sokat utaztam Olaszországban. Aztán Németországba költöztünk. Ott kedvet kaptam a zenéhez.

S Madame Valéry szánakozva mosolygott rajtunk.

— Ah, édes uraim! . . . Nem foglalkozom én többé művészetekkel. Egészen más valami érdekel . . .

— Micsoda érdeklé?

— Nem is merem önöknek elmondani, felelt a szőke szifnx szégyenkezve, — mert tudom, csak kinevetnek vagy megvetnek . . .

— Az Istenért mondja!

— Nos tudják-e, mivel foglalkozom most? A gazdasági vegytannal . . . De ime itt a férjem értem jött . . .

— Madame Valéry nyugodt arca szerelmesen derült fel. Felkelt, s egy harminc év körüli vallás fiatal embernek nyújtotta a kezét, ki nagynehezen törtetett keresztül a frakkos hallgatóságon. A borotvált arcú idegen nagyon szép ember volt, s kiejtése után (ítélve) amerikaiak látszott.

— Ah, ez az a híres amerikai vegyész! — suttogá valaki mellettem, — ez hát a férje! . . .

Magunkra maradvá mi írók és kritikusok, csak álmélkodva néztünk egymásra. És még sokáig beszélgettünk e geniális asszony sokoldalú tehetségének a titka felől.

A Parc Monceau-n át jöttem hazafelé. Egy idegen ur haladt oldalamon, kívül véletlenül egyszerre jöttünk le a lépcsőn, s ki nagy művész-kalapját a szemébe csapva, csökönyösen hallgatott már jó ideje mellettem. Egyszerre idegesen elnevette magát s megállt. Ránéztem: torzonborz, de dult arcú, szép férfi volt.

beszédét rendszerint bizonyos obligát kicsinyléssel veszik észre, vagy pedig észre sem veszik. Lieber Kerl mindig a koronkenti miniszterelnök, aki Bécs javára szépeket és jókat mond, de nem veendő figyelembe azok az ellenzékiek, akik pedig valóban a nemzet érdekeit és érzelmeit képviselik. De most talán mégis megütődhetnek rajta egy kissé. Mikor a volt udvarmester, mikor a volt miniszterelnök szintén ott van azon a csatatéren, ahol Ausztria ellen harcolnak a nemzetért küzdők, talán jobban meglepődik az a bécsi kamarilla, amely ma is úgy hálózza be a magyar királyt, akárcsak Schmerling idején.

A nagy magyar alföld beszélt és mondta meg a maga igazát. Endrey, Polcner, Eötvös, Bánffy. A fajföntartó és alkotó magyarság képviselői. Akik egyértelműleg mondtak ellene az osztrák ördögnek. Különböző fegyverekkel megy a hadakozás, különböző a terep, amelyen mozognak, a cél azonban egy: a magyar nemzeti állam kiépítése.

Indítvány hivatásos tűzoltóság tárgyában.

A hatósági ellenzék több tagjának aláírásával ellátott alábbi fontos, és a város közbiztonságát lényegesen szolgáló indítványt nyújtották be a városi tanácshoz:

Ahogy megszólalt, a kiejtéséről azonnal sejtettem, hogy csak orosz vagy lengyel lehet.

— Nos? kérdém.

— Igazán nagyszerű! — kacagott az idegen, — most látom csak, mennyit érnek ezeknek a párisi analitikus írónak a tudománya!

— Miért?

— Ön ugy-e idegen: Én is. Ön nem tudja az én nevemet. én se az önét. Ön valószínűleg elutazik, én már holnap elmegyek messzire. Hisz csak azért jöttem el erre az estélyre, hogy még egyszer lássam . . . Nos én ismerem a Madame Valéry történetét — én Istenem, valakinek csak el kell mondanom, hogy milyen egyszerű ennek a szfinxnek a titka! Tudja-e, mi az ő sokoldalú tehetségének a magyarázata?

— Micsoda?

— Ah uram, — kiáltá az idegen — olyan végtelen egyszerű valami! . . . A szerelem! . . . Az a szerelem, ami a nőben annyi tehetséget tud felébreszteni, amennyit a férfiben sohasem. Ez a tehetséges asszony mindenekfelett egy nagyon szerelmes asszony . . . Férfi talentumnál is sokra képes a szenvedély, — az asszonymál mindenre. Az ő lelkük kimeríthetetlenül gazdag, — tehetségük tán nem tud úgy megindulni magától, mint a mienk, de ha a szerelem érinti, felébred és csodákat művel. Mi a Madame Valéry művészetének a titka? Az, hogy először egy olasz festőnek a kedvese volt, aztán egy német zenészt szerett, aztán egy orosz szobrászt, . . . és végül egy francia író. Mindig a szerelem adott formát tehetségének, s ez a forma addig tartott, ameddig a szerelem . . . Most azt a fiatal vegyész, a férjét szereti, s mint ahogy elfeledte a régi szerelmeit, elfeledte azokat a művészeteket is. Az asszonyok mindenre képesek. — Isten önnel . . .

Tekintetes Városi Tanács!

Ha végig tekintünk a bajai tűzoltóság 32 éves történetén, azt a szomorú tapasztalatot szerezzük, hogy ez az emberbaráti intézmény ma már nem áll virágzásban, legalább erre vall az a körülmény, hogy míg e testületnek alakulása évében 70 működő tagja volt, ma alig van mindössze 16, beleszámítva a város által fizetett egynehány legényt is.

Bármily alaposan képzett ez a 16 működő tagból álló testület, és bármily önfeláldozással teljesíti hivatását, nem oldhatja meg városunk tűzbiztonságát különösen a nyári hónapokban, amikor ez a 16-os szám is tetemesen megapad az által, hogy a leginkább munkás fiatalságból álló önkéntes tűzoltók vidékre mennek munka után és itthon csupán a 4 fizetett városi tűzoltó és a tisztikar marad.

Ilyen körülmények között az önkéntes tűzoltóság legnagyobb odaadás és törekvés mellett sem képes hivatását betölteni és hogyha városunkat nem akarjuk kitenni esetleg bekövetkező nagyobb katasztrófáknak, komolyan kell foglalkoznunk a mostani helyzet megjavításával, ha lehet új rendszer megteremtésével.

Ez pedig nem lehet más mint a hivatásos tűzoltóság mielőbbi behozatala.

A hivatásos tűzoltóság volna tehát az elsőrendű fő követelmény, mely hivatva lenne városunk tűzrendészetét hivatás és szakszerűen ellátni. Számuk tizenhatra volna tehető, ezenfelül a városi rendőrök, kiknek teendői ugyanis megcsappantak a csendőrség behozatala folytán a tűzoltásoknál, mint u. n. tűzoltó rendőrök volnának a kevesebb szakszerűséget igénylő munkáknál pl. szivattyuzás stb. alkalmazhatók.

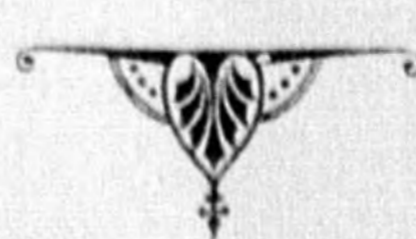
Ezzel kapcsolatban a tűzrendészet tökéletességének szükségszerű követelménye a vízhiány elhárítása, ami akként volna célszerűen megoldható, hogy az artézi kútból fölös mennyiségben kifolyó víz víztartó medence által felfogatóra.

Továbbá fontos követelmény kellő lóállomány beszerzése, úgy hogy az állandó készenlétben tartott fogmánnal gyorsabban lehetne a tűz színhelyére eljutni, mint a jelenleg uralkodó visszás helyzet mellett, amikor a fuvarosok önkényétől függhet esetleg a tűzkatasztrófa elhárítása.

Mindezen intézmények költségeinek fedezetére egy városi tűzoltási alap létesítenék, mely alapra folya a rendes évi költségvetésben a községi törvény 132. §-ának megfelelően tűzoltási költségekre felvett és pótdó címén behajtott összegek, esetleg e helyett a háztulajdonosokra és bérlőkre évi állandó összegekben kivetett díjak. Ezen alapba folyának továbbá a város területén képviselőséggel bíró tűzbiztosító intézetek által a város területén eszközölt tűzbiztosítások előző évi bruttó bevételei után kirovandó 2—3 %, aminek jogosságát indokoltá teszi a tűzrendészet tökéletessége folytán a biztosító intézetek rizikójának csökkenése.

Mindezek alapján kérjük a tekintetes városi tanácsot:

Méltóztassék a hivatásos tűzoltóság behozatala és az ezzel kapcsolatos tűzrendészeti intézmény fejlesztése tárgyában a közgyűlés elé javaslattal járulni.

Ingyen fürdőt.

Most, a rekkenő hőségben, az előre haladott nyári évszakban egy közszükségletet képező intézmény létesítését tartjuk feltétlen szükségesnek szorgalmazni.

A tropikus hőség, amely nálunk, mint a tapasztalat is mutatja, néha hetekig kinozza az emberiséget, anélkül, hogy egy üdítő eső tenné azt elviselhetővé. Ilyenkor mindenki a hűs habokban keres üdülést. A jobbmódú ember könnyen segít magán. A nyár elején az egész idényre abonálja magát az uszodában és amikor csak ideje engedi oda megy és élvezzi a fürdő kellemességeit.

Másként áll azonban a szegény ember dolga, akinek szűkös anyagi viszonyok között alig jut elég jövedelem kenyérre, nemhogy uszodára költsézzék a maga, a felesége és gyermekei részére. Hisz igen gyakran látjuk, hogy egyik másik szegény munkás embernek rossz kereseti viszonyai miatt még húsrá sem jut heteken át.

Pedig a munkásnépnek úgy a saját, mint a gyermekei részére a nyári fürdő életszükséglet. Az uszodába azonban nem járhat. Úgy segít tehát magán, ahogy tud. Elmegy maga is, elküldi családját is a szabadba fürdeni. Ez pedig veszedelmes, veszedelmes pedig különösen a munkásnép gyermekei részére. Mert a felnőtt munkás egész nap, hajnaltól napestig munkában görnyed és így gyermekei felügyelet nélkül vannak a szabad fürdőben. Ha statisztikát állítanánk össze a vízbefulladásokról, úgy bízást arra az eredményre jutnánk, hogy a szerencsétlenül jártak közül 90% szegény ember, illetve szegény ember gyermeke.

Ha meg a szegény embert elkerüli a vízbefulladás veszedelme, úgy fülön csípi a rendőr és megbüntetik tiltott szabadban való fürdésért. Szóval a szegény nép, mint mindenben, ebben is a rövidet húzza.

Ezeket a jelenségeket ha valakinek, úgy a hatóságnak kellene figyelemmel kísérnie. A hatóság kezébe van letéve a polgárság fölötti gyámkodás, gondoskodás nagy kötelessége. És ha városunk tanácsa hivatásának magaslatán áll, úgy tudja kötelességét. Másutt már gondoskodtak arról, hogy a népnek legyen ingyen fürdője, amelyhez minden időben hozzájuthat és nincsen kitéve a vízbefulladás veszedelmének. Baja város azonban, mint mindenben, úgy ebben a dologban is a maradiak közé tartozik. Minálunk még nem tartanak ott, hogy ilyen szocialis intézkedéseket tartsanak szükségesnek. Pedig higgyék meg nekünk, hogy ez úgyszólván kötelessége minden városi hatóságnak, tehát kötelessége Baja város hatóságának is.

Azelőtt történt legalább annyi, hogy kijelöltek egy helyet, ahol meg van engedve a szabadban való fürdés. De az idén a mi városunk tanácsának atyai gondoskodása nem terjedt ki erre. Pedig kellene legalább ilyen kezdetleges intézkedésnek történni. Hogy nem intézkedtek, mulasztást követtek el.

Elvárjuk Baja város tanácsától, hogy már a legközelebbi nyári időszakra tesz oly intézkedést, hogy a szegény munkásnép ingyen fürdőben a vízbefulladás

és megbírságolás veszedelme nélkül fog fürödhetni.

Akarjuk hinni és reményleni, hogy nem csalódnak és a tanács kötelessé gének eleget fog tenni.

Sportverseny és virágkorzó.

A Bajai Céllövész-Társulat 1904. július hó 24-én a lövészkertben a »Szabadkai Sport Egylet« közreműködésével nagy athletikai versenyt és virágcsatával egybekötött napernyő virágkorzót rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendező-bizottság.

A sportverseny pontban d. u. 4 órakor veszi kezdetét a következő sorrendben: 1. 400 méteres futás. 2. Súlyemelés és magasugrás. 3. 1 kilométeres gyaloglás. 4. Szeretornázás (korláton és nyújtón) egy-egy erő és egy-egy ügyességi szabadon választott gyakorlat. 100 méteres futás. 6. Súlydobás. 7. Rúdugrás magasba. 8. Staféta-futás 400 méterre 4-es csapattal. 9. Főútkor.

A napernyő virágkorzó és virágcsata délután 6 órakor veszi kezdetét. — A legdiszesebb ernyők díjazásban részesülnek.

Ezuton is felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy ernyőiket virággal díszíteni sziveskedjenek. — Este 9 órakor táncvigalom.

Belépődíj nem tagok részére személyenként 1 korona. Diák- és gyermek-jegy nem tagok családtagjai részére 60 fillér.

Jegyek előre válthatók Gebhardt Dezső és Kollár A. urak üzleteiben.

A athletikai verseny tiszta jövedelme a helybeli 48-as honvédek javára fordítatik.

Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Ezenfelül f. hó 24-én d. e. a pesti úton (a járásbíróagtól Szent-István felé) 1) 10 kilométeres gyaloglás. 2) 5 kilométeres bicikli-verseny és 3) 20 kilométeres bicikli-verseny tartatik, amelyre a vonatkozó díjak szintén a lövészkertben fognak kiosztatni.

A versenybírásgot a következő urak voltak szivesek elvállalni: Dr. Fehér Lőrincz, Kiss A József, Dr. Koller Imre, Müller József, Nádas Sándor, Schnitzler Károly és Vágó Rezső.

A napernyő virágkorzó d. u. 6 órakor veszi kezdetét, mely alkalomra felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy ernyőit *élő vagy művirággal* díszíteni sziveskedjék.

A napernyők a lőkert *verendáján* rendes ruhatári kezelésben elhelyezhetők.

HIREK.

Császka érsek jubileuma. Dr. Császka György kalocsai érsek folyó hó 19-én ünnepelte püspökké történt felszentelésének 30-ik évfordulóját.

Személyi hír. Dr. Rajk Aladár országgyűlési képviselő f. hó 21-én a fővárosba utazott.

Kinevezés. Az igazságügyi miniszter *Almásy* Simon szakdíjnokot, földinket betétszerkesztő irnokká nevezte ki.

Áthelyezés. Baló Endre bajai és Fekete Géza dicsőszentmártoni kir. adótisztek kölcsönösen áthelyeztettek.

Céllövészet. A f. hó 17-én a céllövészkertben tartott lövészet alkalmával a következő mély lövések történtek: Négyest lőtt: Bittermann Károly 4. Hármast lőtt: Bittermann Károly 18, Somogyi Gyula 8, Túry Mátyás 4.

A műkiállítás bezárása. F. hó 21-én zárult be az állami tanítóképző intézetben elhelyezett műkiállítás, mely kicsinyben megmutatta, hogy városunk műértő közönsége eléggé bővelkedik műtárgyakban, amik a megtekintésre nagyon is méltók. Nagyobb élénkséget a f. hó 16-án, 21-én rendezett zsurok keltettek. A f. hó 16-iki zsuron Rosenberg Adrien urhölgy szép és ügyes zongorajátéka érvényesült kiválóan List nyolcadik rapsodiájával. Tetszést aratott Horovitz Gusztáv úr »Keserűék nevelője« ezimű humorcskja melyet Bokor Oszkár úr olvasott fel ügyes pointirozással. Kiváló sikert aratott Sebestyén Juliska urhölgy behizelgőn csengő, gyönyörű hangjával. Bokor József »Románc«-át, Paul Rubenstől »A molnár lány« énekelte, ujrázásra pedig »Temetek egy rózsát« kezdetű dalt Alföldi Lászlótól, akinek elismert művészi zongorajátéka szolgáltatta a kíséretet.

A kiállítás bezárása alkalmával, f. hó 21-én is hangverseny volt, melynek első pontjával Lukács Béla úr éneke szerepelt. Meglepően szép és kellemes hanganyaggal rendelkezik, melyet az összes regiszterekben bámulatos technikával kezel. Lelkes tapsok honorálták énekszámait. Utána Gabányi »Hypnotizmusát« adták elő Milasevits Leonka urhölgy és Szász János úr. Az előbbinek bájos föllépte már magában hordta a siker biztosítékát amikor pedig csevegni kezdett, valósággal magával ragadta a közönséget, mely bőségesen elhalmozta a tetszésnyilvánítás minden jelével. Szász János úr a tőle szokott ügyességgel mozgott ezuttal is az ő szokott flegmájával mindig derűtséget keltve. Rendkívüli hatást idézett elő végül Neuman József úrnak művészi magaslaton szárnyaló hegedűjátéka, melyben sajnálattal oly kevés része lehet a bajai közönségnek. A zongorakíséretet ezuttal is Alföldi László úr látta el.

Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 18-án városunk közelében, mely gyászba döntött egy előkelő bajai ur családot. Az történt, hogy *Pollák* Lajos helybeli földbirtkosnak 19 esztendő, gyógyszerész-gyakornok fia: *László*, a kutas pusztájuk mellett levő holt Duna-ágba ment fürdeni, ott lelte korai halálát. Hogy hogy történt a szerencsétlenség, talán örök rejtély marad, mert igaz ugyan, hogy a víz helylyel-közzel hináros, de a szerencsétlenül járt ifjú jól ismerte a vizet s amellet kitűnően tudott úszni. A szerencsétlenség híre érthető izgalmat keltett Baján, mely csak fokozódott azzal, hogy a holttestet csak harmadnapra sikerült a hínár közül kihalászni. A holttestet most egy kettős ércoporsóba zárták és behozták Bajára. A temetés csütörtökön d. u. 5 órakor ment végbe, melyen résztvett városunk közönségének színe-java. — A gyászbeszéd alkalmából a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Alulírottak mély fájdalomtól lesújva, bánatos szívvel jelentik szeretett jó fiuknak, illetve testvér, unoka és rokonnak Pollák Lászlónak f. évi július hó 18-án viruló élete 19-ik évében váratlanul történt gyászos elhunytát.

A drága halott hült tetemei f. hó 21-én d. u. 5 órakor fognak a gyászházból a bajai izr. temetőben nyugalomra helyeztetni.

Baja, 1904. július 20.
Áldás és béke lengjen drága hamvai felett!
Pollák Lajos és neje sz. Schönfeld Olga szülők. Pollák Jakab és neje sz. Heisler Johanna nagyszülei. Pollák Rózsika testvére és számos rokonok. Koszorúk mellőzése kérik.»

Névmagyarosítás. Kiskorú Lagner Béla bajai lakos nevét, belügyminiszteri engedéllyel, »*Lovas*«-ra magyarosította.

Halálozás. *Pilger* Nándor Bács-Vaskút községnek 32 éven keresztül volt plébánosa, mint részvétellel értesülünk e hó 21-én d. e. 11 órakor rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Temetése, ma szombaton megy végbe fényes papi segédlettel.

A Bajai Céllövész Társulat 1904. július hó 24-én a Lövészkertben a »Szabadkai Sport Egylet« közreműködésével nagy athletikai versenyt és virágcsatával egybekötött napernyő virágkorzót rendez. Az athletikai verseny d. u. 4 órakor, a Virágkorzó d. u. 6 órakor kezdődik. Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy napernyőiket virágokkal díszíteni sziveskedjék. A legdiszesebb ernyők díjazásban részesülnek. Belépő-jegy nem tagok részére személyenként 1 korona; deák- és gyermekjegy nem tagok családtagjai részére 60 fillér. Jegyek előreválthatók Gebhardt Dezső és Kollár A. urak üzleteiben. Az athletikai verseny tiszta jövedelme a helybeli 48-as honvédegylet javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Világ bajnok a bajai sportversenyen. Mint értesülünk Stantics világ bajnok is részt vesz a f. hó 24-iki versenyen, ami nagyban fokozni fogja ennek érdekességét.

Bajaiak a sportversenyen. A f. hó 24-iki sportversenyen a bajai sportkedvelők közül eddig Nádas Ferencz, Reizer Péter, Tomcsányi Jenő, Kocsis János, Móder Géza, Koller Ferencz stb. neveztek.

A bajai vasutasok fölesketése. A bajai vasuti indóház összes tisztviselői f. hó 21-én egy külön vonaton érkezett bizottság előtt a szolgálati esküt újból letették.

Tűz minduntalan. Vasárnap délután — valószínűleg gyujtogatásból kifolyólag — tűz ütött ki a Rákóczi-utcában, mely a roppant szárazság miatt oly rohamosan terjedt, hogy mire a tűzoltóság a vész színhelyére ért, öt ház porrá égett. A károsultak *Pallovits* János (Pallovits háza gyulladt ki először) *Gindl* Ferenc. *özv. Lém* Ferencné, *Hornyák* József és *özv. Schuper* Mihályné. A tűz belekapott még két házba, ezeket azonban sikerült megmenteni. Az égésnél kisebb baleset is történt, amennyiben *Biczók* Pál cipész kezén és arcán égési sebeket szenvedett. — Hétfőn ismét tűz volt; ez az eset azonban szóra alig érdemes a mert csupán egy szemét-domb égett a városi közkórház udvarán. Annál nagyobb tűz volt azonban szerdán éjszaka egy óra tájban. Ekkor gyulladt ki ugyanis *Nagy* Zsigának a szegedi uton levő óriási nádfödélű sarokháza. A tető teljesen leégett.

Ezek a sűrűn előforduló tűzesetek ismét aktuálisá teszik a tűzoltás rendezésének kérdését. Széltében beszélnek, hogy mily vétkes könnyelműség a hatóság részéről, hogy nem tesz ebben az irányban semmit, hogy nem gondoskodik arról, hogy a tűzoltóságnak mód nyújtassék arra, hogy az hivatásának megfelelni tudjon. Lapunk valamelyik tavasszal megjelent számában rámutattunk a bajokra, rámutattunk arra a szégyenletes állapotra, hogy tűzoltóságunknak nincsenek saját lovai s csak akkor mehetnek azonnal a tűz színhelyére, ha az u. n. fogmánszolgálatban levő lovak kéznél vannak. Hát nem botrányos állapot ez?! Hát szabad ezt egy percig is tovább tűrni? Városatyák! közgyűlés lesz nemsokára; elvárjuk, hogy ott fel fog szólni valaki ebben a kérdésben, hogy valahára ennek a szégyenletes állapotnak vége vettesék.

Béreg lángban. Rettenetes katasztrófa érte a szomszédos Béreg község lakóit. Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka elhamvadt a vi-

rázó község nagyobb része. Délutáni 6 óra-kor jött Bajára a rémes hír, hogy a bácsme-gyei Béreg község lángban áll. A község kétségbeesett lakói az előjáróság szerte sürgönyözött a szélrózsa minden irányába, hogy nagy veszedelmükben segítséget adjanak. Bajára a segélykérés már későn érkezett. Megjelent azonban a béregi tűznél Zombor, Szántova, Dávod, Kollut és Bezdán derék tűzoltó testülete. Nagy munka várt rájuk. Egész házsorok égtek már! A fel-felcsapó láng, nyelvek a zápokként hulló tűzszikrák újabb és újabb áldozatot követeltek. A meg-jelent tűzoltók egész éjszakai emberfeletti munka árán a községnek egy részét megmen-tették. Mindazonáltal 75—80 lakóház közöt-tük az iskola, ovoda, a községháza és a jegyzői lak romhalmazzá váltak.

Rettenetes szomorú kép ez. A pusztító elem utját rombadölt házak, üszkös gerendák és nyomor jelzik. Számatalan családapa ju-tott koldusbotra, mert termése, házi állatja, minden vagyona a tűz martalékává lett. Mint-egy 300—400 embernek nincs hajléka, nincs hely, hova nyugalomra hajtsa fejét. Ez az éj-szaka Béreg község száanalomraméltó lakóira emlékezetes lesz.

Reméljük, hogy az emberek szívjósága a ré-mes nyomor láttára meg fog nyilatkozni és Béregnek romjaiból való felépítéséhez ado-mányaival hozzá fog járulni.

Vörös kakas Bikityen. Hétfőn délután Biki-tyen meggyulladt Faldum Ignác háza és úgy ez, mint a két szomszédház porig égett. A tüzet gondatlanság okozta. Falldum Ig-nác házában Falldum Ferenczné kenyér-sütés után az udvarra dobta a pörnyét és azt felkapta a szél, a ház tetejére hordva a tető tüzet fogott.

Az örült rémtette. Mindannyian emlékez-hetünk még *Makkay Ivánra*, a délceg huszár főhadnagyra, aki mintegy hat évvel ezelőtt nőül vette városunk széke szépségét: *Hollósy Jankát*, *Hollósy József*, volt itteni gyógyszerész leányát. *Makkay* még annak idején le-mondott tiszti rangjáról s a budapesti Leszá-mítolóbank közraktárainál vállalt hivatalt, hol pontosságával, megnyerő modorával csak-hamar oly állásra tett szert, melynek jövedel-méből gond nélkül élhetett feleségével és három kis gyermekével. Az utóbbi időkben azonban *Makkay* az örülség jelei kezdtek mutatkozni, úgy hogy a család házi orvosa azt ajánlotta a férjét rajongásig szerető hitvesnek, hogy a beteg sürgősen valamely elme-gyó-gyító intézetbe szállítandó. Szegény asszony azonban egyre halogatta a dolgot; azzal a re-ménnyel kecsgettette magát, hogy betege majd csak jobban lesz. Az ő anyagi jó szíve ré-mes tragédiának lett okozója, melynek épen ő, a hű feleség lett szánandó áldozata. Mult hét péntekjén történt a katasztrófa. *Makkay* né épen a reggeli elkészítésével foglalatalkodott, amikor *Makkay* hirtelen kiugrott az ágyból s a védtelen asszonyt saját aranszőke hajá-val megfojtotta. Nyomban a gyilkosság után *Makkay* kifutott a folyosóra és segítség után kiáltozott. Sajnos, a mentők élén csakhamar megjelent *Dr. Gludovátz* Károly már csak a halált konstatálhatta. — A tragikus eset vá-roսunkban is mély részvétet keltett, mert a boldogtalan családnak Baján is számos jó-barátja, ismerőse van.

A templomfestés megkezdése. Greiner Károly országos hírvő budapesti templomi mű-festő — kit beküldött pályatervei és kitűnő ajánlatai alapján a szakférfiakból álló temp-lomfestési bizottság egyhangúlag hozott hatá-rozattal plébáni-templomunk kifestésével meg-bizott — hétfőn érkezett városunkba, hogy

munkálatait megkezdje. Greinernek vállalko-zásában Lohr festőművész is közremunkál-kodik.

Abdera — a huszadik században. Tör-tént Krisztus születése után az ezerkilenc-száznegyedik esztendőben, hogy egy városban, — nevezzük Abderának — elment egy föld-höz ragadt szegény kintornás a rendőrkapitányhoz s megkérte, adna neki engedélyt arra, hogy a vásár alkalmával kintornázhasson.

— Nagyon szívesen, édes fiam, — mondá mézédeseen a rendőrkapitány, — csak egy kér-vényt nyujtson be a kapitánysághoz. Figyel-meztetem azonban, hogy a kérvényre csekély két korona bélyeg kell, továbbá két koronát kell leróni — *szegény-alapra*.

— De uram, kezeit csókolom, — felelt a megrémült kintornás, — ha nekem négy ko-koronám volna, talán el se mennék verklizni. És én fizessek szegény-alapra, aki szegényebb vagyok a templom egerénél?

— Hja, édes gyermekem, Önnek teljes igaz-sága van, dehát a szabály, az szabály.

A kétségbeesett ember ügyvédhez fordult, adna neki jó tanácsot, vajon mit cselekedjen?

A jószívű ügyvéd átírt a rendőrkapitány-nak, hogy hát mit okozkodik ezzel a szegény-emberrel, adja meg neki az engedélyt díjta-lanul.

Díjtalanul? Egész díjtalanul? Soha! Két koronát elenged, de két korona bélyeget le kell szűrni, — volt a válasz.

Az ügyvéd azonban nem nyugodott. Ujból átírt, hogy a dolog sürgősségére való tekin-tettel lerója a két koronát a saját zsebéből, csupán azt kérte, hogy a kérvényre vezesse a szigorú hivatalnok, hogy a bélyegilletéket ő, az ügyvéd róta le. Meg is üzente, hogy ezt csupán azért kéri, hogy a kintostártól, bé-lyegtelen kérvénnyel visszakerhesse a két koronát. Az édes szavú, de keserű májú rendőr-kapitány még ezt sem teljesítette, pedig nagyon jól tudhatta volna, hogy a kérvényhez csatolt szegénységi bizonyítvány felment a kérvény-bélyegének lerovása alól.

. . . Történt pedig mindez — ismételjük — az Úrnak egyezerkilencszáznegyedik eszten-dejében, nem is Abderában, hanem egy kies fekvésű dunaparti városban.

Nagy szerencsétlenség a Ferencz-csa-tornán. *Zombori* tudósítónk jelenti, hogy vasárnap délután nagy szerencsétlenség tör-tént a Ferencz-csatornán. Egy csolnakázó társaság négy tagja, három fiatal leány és egy életerős fiatal férfi a vízbe fult. A sze-rencsétlenség a következőképpen történt: Este hét óra tájban hét fiatal leány és legény egy kis csolnakba szállott, hogy átkeljen a csa-tornán. A víz közepén a csolnakban az egyik leány felállott, mire a rozoga, szűk ladik fel-billent és utasai mind a vízbe estek. Az egyik legénynek sikerült két leányt kimentenie, a másik legénybe azonban három leány kapaszkodott, göresösen átfogták kezét-lábát és megakadályozták az uszásban. A szerencsét-len legény le akarta rázni magáról a leányo-kat, de minden erőlködés hiába volt, a leá-nyok magukkal rántották és hosszas halál-tusa után mind a négyen a víz alá merültek és megfulladtak. A szerencsétlenül jártak ne-veit még nem tudják.

Az életmentő gyanuja. Sokszor lehet oi-vasni az élclapokban, hogy a nagy »férhez-mehetnek«-ben szenvedő hölgyek olyan módját is megkísérlik a férjhezmenésnek, hogy »vé-letlenül« akkor esnek bele a vízbe, amikor a kiszemelt vőlegényjelölt a közelben van. Ilyenkor a lovagias férfi, nem is sejtve, hogy a háló reá van kivetve, — utánaugrik a »fuldokló« kisasszonynak s a partra hozza. Szegény életmentőnek rendesen az a sorsa

hogy a megmentettet feleségül kell vennie. Nem tudjuk, vajjon nem egy eféle viccet hal-lott-e az a szolgálégény, aki kedden délután *Weisz* Ármin bírósági hivatalnok cselédjét a Duna habjaiból kimentette. Lesz valami a do-logban, mert a legény, ahogy kihozta a leányt a szárazra, úgy eltűnt, mintha soha ott se lett volna. A leány még csak azt se mond-hatta neki: »Köszönöm!«

Gyujtogatás. A négyszer, közvetlen egy-másután előforduló tüzeset azt a gyanút kel-tette a rendőrségnél, hogy gyujtogató keze működik. Ez egyszer jól sejtett. Beigazolás, nyert ugyanis, hogy a vasárnapi nagy tűzvészt melynek, mint megirtuk, öt ház lett a marta-léka — gyujtogatásból keletkezett. A gyujto-gató *Friedrich* Jakab, ki bosszúból gyujtotta fel házigazdájának: *Pallovis* Antalnak a házat, mert felmondotta a lakást. *Friedrichet* letar-tóztatták.

Tanítói továbbképző tanfolyam. Az áll. tanítóképezde továbbképző tanfolyamán részt-vevő hallgatóság névjegyzéke a következő: Baltean György, Zsidóvár, Krassó-Szörény vm. Bogdán A. Tivadar, Beszterce, Beszterce-Na-szód vm. Brenndörfer György, Brassóbolonya, Brassó vm. Csaplovics József, Poruba, Árva vm. Dienes Gusztáv, Zárjecs, Trencsén vm. Dorigó Balázs, Fiume. Dragalina Miklós, Nagy-zorlenc, Krassó-Szörény vm. Erdős Miksa, Kisucauhely, Trencsén vm. Gaál Endre, Erdőhorváti, Zemplén vm. Gergely János, Salgó-tarján, Nógrád vm. Hajdu Szilvaszter, Char-lottenburg, Temes vm. Hosztinszky Antal, Csiklovabánya, Krassó-Szörény vm. Kanurits Száva, Siklós, Baranya vm. Kiss Béla, Ócsény, Tolna vm. Klenner József, Szepesváralja, Sze-pes vm. Krainiceszku Kornél, Dulev, Krassó-Szörény vm. Litschel Dániel, Nagyszeben Szeben vm. Liuba Szilárd, Lugos, Krassó-Szörény vm. Lyubojevics Lázár, Órszállás, Bács-Bodrog vm. Luttenberger János, Mucsfa, Tol-na vm. Lukovics Endre, Zajta, Szatmár vm. Mihálovics Erzsébet, Magyarnagysombor, Ko-lolz vm. Máté János, Gaureny, Beszterce-Na-szód vm. Molnár Emil, Tótbánhegyes, Csanád vm. Müller János, Petres, Beszterce-Naszód vm. Ort János, Baja. Bács-Bodrog vm. Perr Gyula, Csóka, Torontál vm. Rauch József, Jákfa, Vas vm. Schneider Ferencz, Felsőszé-i, Komárom vm. Sebestyén Bálint, Szánk, Pest vm. Szegfű Lajos, Felsőmuzslya, Torontálvm. Tóth András, Boldogasszonyfalva, Bács-Bodrog vm. Törtely József, Kiskunmajsa, Pestvm. Zimmer Elek, Szomajom, Somogy vm. Zon-gor Márton, Simonyi, Vas vm.

Helyreigazítás. A chinai és japán sorsjá-tékra vonatkozó m. számunkban megjelent köz-leményünkéből tévedésből kimaradt, hogy Rónai Ilonka és Schmidt Irénke urhölgyek is szép kivitelű kézimunka adományt juttattak a lő-kert részére, mit ezennel helyreigazítunk.

Szerelmi dráma Mélykuton. Györök Ist-ván, mélykuti, csinos képű kovács-segédet f. hó 13-án a szabadkai közkórházba szállították. A combján veszélyes lösebb van. A közkór-házból azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan az egyik kapitány haladéktalanul kiment, hogy meghalgassa a sebesültet.

Györök István szerelmes volt Löwy Mór, mélykuti lakos Klári nevű szépséges cseléd-jébe. Szombaton éjszaka, — vallja Gyök, látogatóba volt hivatalos Klárikához. El is ment.

Az udvarra akadálytalanul hatolt be, de itt Klári nem várta. A fal mellett elcsuszott egészen a cselédszoba ablakáig és azt meg-zörgette. Klárika jelentkezett is, de ahelyett, hogy tárt karokkal fogadta volna, felhívta hogy távozzék, nehogy az Ernő urfi észre-vegye. Egy darabig ellenkezett, de ekkor meg-jelent Ernő urfi, aki fenyegetődzve szólította föl távozásra.

Nem kell fenyegetődnie, — válaszolt Györök — elmegy ő anélkül is. Indult is kifelé, de úgy látszik nem elég gyorsan, mert Ernő urfi ismét fenyegetni kezdte. Erre Györök megint csak békítőleg felelt.

Most már megharagudott Ernő, aki Györök vallomása szerint, szintén szerette Klárit, egyet hátrafelé lépett, s háromig olvasott. Majd újra kezdte az olvasást. Ismét elolvastott kettőig, a hármát azonban már nem mondta ki, mert ehelyet a combjába lőtt.

Az egész esetnek fül- és szemtanúja volt Vizsmák Máté kocsis, aki az udvaron állt.

Györök Istvánt eleinte otthon ápolták, de állapota oly súlyosra fordult, hogy be kellett vinni Szabadkára, a Mária Valéria közkörházba.

Lócsiszárok. Horváth Mihály, Sztojko Mihály szabadkai és Sztojko Mihály zentai lócsiszár és zsebtolvajokat a csendőrség szombaton este letartóztatta, kik 48 órai elzárásra ítélték és Baja város területéről 2 évre kitiltották.

Siketnéma zsebtolvaj. Kedden délelőtt egy siketnéma ember Singer Simonné zsebéből egy 6 korona 80 fillért tartalmazó erszényt lopott ki. A nála talált munkakönyv szerint Molnár István faddi születésű és illetőségű munkás. A rendőrség a siketnéma zsebmetszőt letartóztatta.

Vizbe fult. Kiss Pál bátmonostori legény még e hó 9-én a holt Dunaágba fulladt. Holttestét azonban csak 19-én kedden fogták ki.

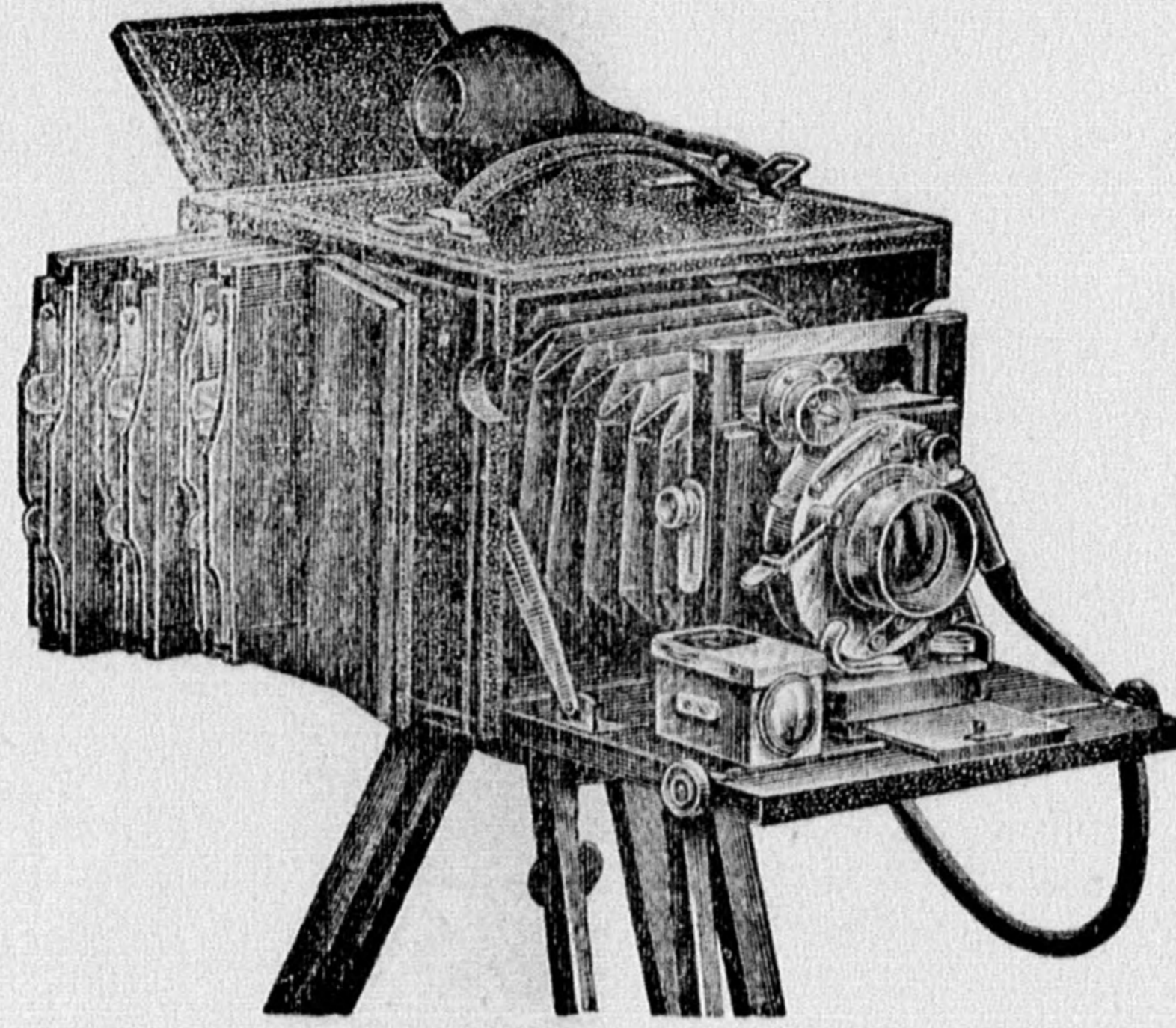
Olcsóbb lesz a telefon. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter a telefondíjak leszállításának tervével foglalkozik. A miniszter arról értesítette a kamarát, hogy a távbeszélő-tarifája megváltoztatásáról szóló tervezet elkészült. A jelenleg érvényben levő díjszabás azonban csakis a törvényhozás útján változtatható meg, s így csak most lesz abban a helyzetben, hogy az ügyet az azzal összefüggő pénzügyi kérdések folyamatban levő rendezése után a törvényhozás elé terjeszthesse. A javaslat törvényerőre emelkedése után gondja lesz a miniszternek arra, hogy az új telefon-tarifája mielőbb életbeléptethető legyen.

Műutak építése Bácsmegegyében. Bács-Bodrog vármegyében még ez év folyamán, mint már közöltük, újabb két műút épült és pedig a csávoly—katymári törvényh. közút 11·700—16·750 km. szakasza 103,632 korona 66 fillér költségen és a topolya—óbecsei közút 0—1·5 km. szakasza 40,354 korona 72 fillér előirányzattal. Ezen útpépítésekre épügy, mint a zombor—adai th. közúton levő korlátok helyreállítási munkáira, melyekre 1425 korona 56 fillér van előirányozva, az alispáni hivatal mult hó 29-ikén versenytárgyalásokat tartott. Miután azonban azok kielégítő eredménnyel nem jártak, Karácsony alispán újból kiírta a munkák biztosítását célzó versenytárgyalásokat július 29-ikére, amikor a fenti munkákon kívül a kernyája—topolya—adai úton levő 7. számú híd újbólépítése 6162 korona 20 fillérrel előirányozva, szintén árlejtés tárgyát fogja képezni.

A hős ezred-dobos. Ujvidéki levelezőnk írja: Szép ünnepély folyt le Ujvidéken 15-én a 3-ik gyalogezred laktanyájának udvarán abból az alkalomból, hogy Ófelsége *Vladoszavlyev* Péter tizedes dobosnak, ki a télen saját élete veszélyeztetésével mentett ki egy gyermeket a Duna habjaiból, az ezüst érdemérmét adományozta. Az ünnepi szónoklat után, — melyet Wanner ezredes mondott, a katonaság tisztelegve elvonult a kitüntetett előtt.

Öngyilkos aggastyán. Daku Bálint 84 éves pacséri földmives elkeseredésében felakasztotta magát.

Rablás. F. hó 16-án este a 9 órakor ahogy a Szabadkáról érkezett vonatból az utasok kiszálltak, a jegyszédésnél Kovács Lajos szabadkai vásári tolvaj megfogta Kovácsics Albertné jobb kezét, melyet a szoknyája zsebében tartott, azt kihúzta a zsebből s a kezében őrzött pénztárcáját erőszakkal kicsavarta Kovácsicsné kezéből s azzal megszökött. A csendőrség a vasuti parkban elfogta, de a pénztárca a benne volt 10 korona és néhány fillérnek már nyomaveszett. Három napi elzárásra ítélték s Baja város területéről egyszer s mindenkorra kitiltották.

Fényképező-gépek

és felszerelések nagy választékban gyár-
áron kaphatók

Ifj. Wagner Antalnál
B a j á n.

Oeser-féle Zongorák, Schunda-féle cim-balmok eredeti gyári áron, kiváló minőségben, kedvező feltételek mellett ifj. Wagner Antalnál Baján kaphatók.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcot eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak ne-
vem és arcképpel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszer-tára a Szent-Háromsághoz Baján.

Schmidl L.-féle györi

Hungária Csokoládé

és finom

Cukorkák

kaphatók:

Baján minden nevesebb fűszerkeres-
kedésben.

Tiszta, jó és ajánlatraméltó

H o n i gyártmányok!

26-7

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

BAJAI FIÓKINTÉZETE

DRESCHER GYULA-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:

Törlesztéses és kamatozó jelzálogkölcönöket

Váltókölcönöket

Előleget értékpapírokra és árúkra

Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket

Bevált szelvényeket

Elfogad takarékbetéteket és betéteket folyószámlára (cheque-
forgalom)

Valamint eszközöl minden egyéb a bankszakmába
vágó műveleteket.

Az intézet működését folyó év augusztus hó 15-ével kezdi meg.

Könyvek részletfizetésre

ép oly előnyös fizetési feltételek mellett,
mint bármely fővárosi vállalatnál

Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében BAJÁN kaphatók.

Szalón légyfogó.

Kicsiny, alig észrevehető s mégis
százszámra fogdossa össze a legyeket.
Uj szabadalmazott találmány!
Ára darabonként csak 10 fill.
kapható Baján:

Ifj. Wagner Antal

könyv- és papirkereskedésében.

Könyv-
és papirkereskedésembe

tanulóul

felveszek egy kellő is-
kolai képzettséggel bíró,
jó házból származó fiút.

Ifj. Wagner Antal.

Uj sirköraktár.

Mindennemű

SIRKÖVEK

legolcsóbb

gyári áron kaphatók:

Baron Vilmosnál

BAJÁN,

a „Központi Szálló” épületében.

A „Kávé király“-hoz!

Aki nagyon jó zamatú s illatú kávé kedvel,
az csakis „Király kávé” vegyen, mely a leg-
kiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még
eddig nem létezett módszer szerint van pör-
kölve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elér-
nünk s így minden kávéismerő, ki egyszer
megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb
cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal
elillan, valamint minden izt s szagot felvesz,
miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba
csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállo-
másra bérmentve, utánvétellel a következő
árban:

1	kgros doboz	4	kor.	80	fill.
2	”	”	9	”	”
4	”	”	17	”	20

Ezen különlegesen pörkölt kávé kivül
ajánljuk a következő nyersfajokat, szinte bér-
mentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1	postacsomag	5	kg.	legfin	Cuba	kor.	13.50
1	”	5	”	”	Ceylon	”	12.—
1	”	5	”	”	Jamaica	”	11.20

Biró és Társa

a „Kávé király“-hoz

Budapest, VI., Teréz-körút 2/a—b.
26—8

A „Kávé király“-hoz!

Pénzkölcsönt

közvetíték a legnagyobb di-cretio és leg-
előnyösebb feltételek mellett katonatisz-
teknek, állami, megyei, városi és magán
tisztviselőknek, továbbá tanítók és papok-
nak is, fizetés és nyugdíj előjegyzésre 20
évi törlesztés mellett 7 százalékra. Állami
alkalmazottaknak, gazdálkodóknak, iparo-
soknak és minden hitelképes egyének
200 koronától a legmagasabb összegig,
havi vagy ¼ évi törlesztésre, konvertá-
lok birtok és házkölcsönöket 10—65 évi
előnyös törlesztéssel vagy felcserélem azo-
kat 4 százalékos kölcsönre.

Radó Mihály,

bankbizományos BUDAPEST, szövetség-
utca 11. sz. Válaszbélyeg csatolandó.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges.

A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarka-
papir és szivarkahüvely kapha-
tó az ország minden
különlegességi árudájában.

Pártoljuk a honi ipart!

A legjobb

Író ténták „STELLA” védjeggyel

Másolható ténták „STELLA”

Szines ténták „STELLA”

Tusoldat „STELLA” védjeggyel

készülnek a „STELLA” vegyészeti
gyárban

BUDAPESTEN.

Főraktár:

Ifj. WAGNER ANTAL papirkeres-
kedésében

B A J A. 52—52

Pártoljuk a honi ipart!

Magyar

Mű-bútorgyár

részvénytársaság Békéscsaba.

Bajai képviselője: **G á s p á r Á r m i n.**

Fiók-telepek: } **Nagyvárad.** }
} **B A J A,** } Erzsébet királyné-utca (volt
Mészáros-féle ház)

Teljes lakásberendezések. — Legolcsóbb gyári árok. — Mindenféle diszítő- és kárpitosmunkák elvállaltatnak. Modern bútorok.